

Punk-lehtikysely

Mika Salo

Lehden perustiedot

Tekemäsi lehti tai lehdet: Kiertotie / Extra Löysä

Roolisi lehdessä: Päätoimittaja. Kokosin ja taitoin lehden. Huolehdin painatuksen ja vastasin pääsääntöisesti myynnistä. Tein suurimman osan jutuista.

Minä vuosina teit lehteä tai lehtiä: 1979-80

Julkaistujen numeroiden määrä, painosmäärät ja ilmestymisajankohdat: Kiertotie: 1 = 100kpl, 2-4 = 300kpl 5 = 500kpl. Extra Löysä = 300kpl

Asuinkunta lehteä tehdessä: Inhan Tehtaat

Vanhempien ammatit tai yhteiskuntaluokka: Keskiluokka

Lehti

A. Lehden teon aloittaminen

1. Miksi aloit tehdä lehteä? Oliko lehdelläsi esikuvia pienlehtien joukossa tai muualla? Olitko tehnyt aiemmin esimerkiksi koululehteä?

Punk oli saapunut 1977 syksyllä levylautaselleni. Olin tutustunut Hulse lehteen ja eräällä Eppujen keikalla Saarijärvellä 1978 tutustuin Nysä lehden tekijöihin. Sain heiltä tietoa ja inspiraatio alkoi muhia. Aiemmin olin tehnyt lehteä ruutuvihkoon vain itselleni.

2. Millaisella porukalla teitte lehteä? Oliko porukan sisällä työnjakoa?

Aluksi naapurin poikien kanssa. Ekassa provinsissa tutustuin Aikku Hasuun ja hän oli innokas tekemään myös juttuja lehteen. Myöhemmin pyysin tapaamiani "hyviä tyyppejä" mukaan. Minä ja Aikku tehtiin suurin osa jutuista. Muilta tuli lähinnä levyarvosteluja ja yksittäisiä juttuja.

3. Missä lehti kopioitiin? Oliko käytössä valokopio- vai offset-menetelmä?

LIMES ry / offset

B. Lehden muoto ja sisältö

4. Miten lehti taitettiin? Oliko sinulla aiempaa kokemusta taittamisesta?

Kynä, paperi, sakset ja liimaa menetelmällä. Minkäänlaista kokemusta ei ollut.

5. Millaisista aiheista kirjoitit lehteen tai lehtiin? Vaikuttivatko lukijoiden oletetut kiinnostuksen aiheet lehteen?

Lähinnä jutut liittyivät musiikkiin.

6. Miten hyvin koit lehden heijastavan omaa persoonaasi?

Kyllä sieltä innostuneen optimistisen itsensä löytää.

7. Jos kirjoitit kuin omaan lehteeseen, mihin lehtiin? Miten muihin lehtiin kirjoittelu erosi oman lehden teosta?

C. Pienlehtiyhteisö ja ympäröivä kulttuuri

8. Miten lehteä levitettiin? Millaisia ajatuksia sinulla oli levittämisen suhteen?

Lehteä mainostettiin muissa lehdissä ja sitä kautta tuli tilauksia. Samalla sana levisi suusta suuhun mentelmällä. Keikoilla myytiin jonkun verran ja Provinssirockissa hirmu määrät.

9. Millaisia suhteita sinulla oli muihin pienlehtien tekijöihin? Millaiseksi koit pienlehtiyhteisön?

Nysä miehet oli alussa tosi tärkeitä innoittajia. Myöhemmin tutustuin esim. Joukkohauta, Täh?, Anonyymi Mustetahra... tyypeihin. Lepakkoluolassa olin pienlehti tapaamisessa. Ei siellä nyt mitenkään hirmuisesti porukkaa ollut mutta paljon uusia tuttavuuksia syntyi.

10. Millainen oli naisten asema pienlehtipiireissä?

Naisia oli vähän mukana. Täh? oli muistaakseni vain naisten tekemä. Ne jotka mukana olivat olivat täysin tasa-arvoisia miesten joukossa, ainakin minä koin asian niin.

11. Miten tutustuit punkkiin ja miten punk vaikutti lehteen?

Soundi lehdessä oli juttuja aiheesta. Olin aiemmin jo ollut hirveän innoissani Virtasesta ja Juicesta, joten maaperä oli katettu punkin tulla. Epeltä tilasin sinkkuja ja levyjä isot kastat. Punk oli lehden kannalta ratkaiseva liikkeelle paneva voima.

12. Oliko punk vain musiikkia ja musiikki vain punkkia?

Punk oli musiikkia mutta myös kyseenalaistamista, kapinaa, ajattelamista, hauskanpitoa, uusia ystäviä, kasvamista.

13. Miten suhtauduit korkea- ja populaarikulttuuriin pienlehtivuosina? Entä politiikkaan?

Korkeakulttuuri tuntui jokseenkin hengettömältä ja populaarikulttuuri kaupalliselta. Poliittikka oli liikaista omanedun tavoittelua.

D. Lehden tekemisen jälkeen

14. Milloin ja miksi lopetit lehden tekemisen? Seurasitko pienlehtimaailmaa vielä sen jälkeen?

Viimeisen lehden jälkeen olisi pitänyt olla resursseja alkaa tekemään ammattimaisempaa lehteä. Siihen ei kuitenkaan ollut varaa ja saman kaavan toistamisella tehty lehti ei enää innostanut.

Seurasin vielä jonkun aikaa aktiivisesti lehtiä.

15. Miten koit siirtymän hardcore-aikakauteen vuoden 1982 paikkeilla?

Dead Kennedys Saarijärvellä antoi alku makua hardcoresta. Keikka oli mahtava ja hikinen. En varsinaisesti

seurannut hardcorea vaikka kyllä Puntalassa tuli käytyä muutaman kerran ja Tampereen porukoista eteenkin Kaaoksen Jakke oli hyvinkin tuttu. Skinhead-porukat olivat sitten jo aivan muuta ja niitä jopa välteltiin.

16. Miten lehdenteko vaikutti myöhempään elämääsi (esimerkiksi ystäväpiiri, arvot, ammatti)?

Monia hyviä ystäviä niiltä ajoilta jäi. Myös monet silloin alkaneet elämänarvot ovat säilyneet samoina. Niiltä ajoilta alkaneet oikudenmukaisuuden, tasa-arvon, erilaisuuden hyväksymisen, kriittisyyden tunteet ovat kasvaneet osaksi minua. Myös eri musiikkityylien seuraaminen alkoi näiltä vuosilta kasvamaan samoin kuin muiden taiteen aljosten suurempi seuraaminen.

17. Jos jatkoit myöhemmin journalistista toimintaa, koitko pienlehtitaustan vaikuttaneen toimittajantyöhösi esimerkiksi tyylin tai työskentelytapojen kautta?

E. Vapaata muistelua ja pohdintaa pienlehdistä

Pienlehti tapaamisesta jäi mieleen Hilseen ja Pakkasian tekemä tilataideteos: tyhjä Vinettopullo seinää vasten.

Se mikä silloin oli käsittämättömän hienoa oli se kun liftasi ympäri Suomea ja tuli mihin tahansa paikkakunnalle, niin heti löysi samanhenkisiä kavereita.

Moi,

vielä pikku lisäys yhteen vastaukseen:

A. Lehden teon aloittaminen

1. Miksi aloit tehdä lehteä? Oliko lehdelläsi esikuvia pienlehtien joukossa tai muualla? Olitko tehnyt aiemmin esimerkiksi koululehteä?

Punk oli saapunut 1977 syksyllä levylautaselleni. Omat bändi viritelmät olivat alkaneet. Muutama keikka heitettiin sellaisella nimellä Antero puolihullu ja hänen saalistuskyvyttömät eläimensä. Keikka ilmoituksessa nimi oli vääntynyt muotoon Antero pulihullu ja hänen kyvyttömät eläimensä. Nimi päätettiin vaihtaa typeräksi Framptoniksi. Nimi ei viittaa kyseiseen artistiin vaan Englantilaiseen mielisairaalaan. Tällä nimellä päästiin lämmittelemään Hurskasta ja Woudea Ähtärissä. Sain sovittua Ratsian kanssa, että pääsisimme heidän mukaan keikkailemaan sinne tänne Suomea. Tähän rumpalimme ilmoitti olevansa estynyt lähtemään mukaan, koska hänen pitää olla navetassa lehmiä hoitamassa. Musan teko päättyi sillä erää siihen. Olin jo tutustunut mm. Hilse lehteen ja eräällä Eppujen keikalla Saarijärvellä 1979 tutustuin Nysä lehden tekijöihin. Sain heiltä tietoa ja inspiraatio alkoi muhia. Jollei kerta saa bändiä kasaan, niin tehdään sitten lehteä. Aiemmin olin tehnyt lehteä ruutuvihkoon vain itselleni. Tästä se lähti.